

Sygn. akt VII U 762/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 grudnia 2019 r.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy
i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Monika Roslan - Karasińska

Protokolant: st. sekr. sądowy Maria Nalewczyńska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 2 grudnia 2019 r. w Warszawie

sprawy A. K. i W. K. (1) prowadzących działalność gospodarczą w formie spółki cywilnej pod nazwą Agencja Ochrony Osób i Mienia (...) s.c. w W.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych(...)Oddział w W.

o ustalenie podlegania ubezpieczeniom społecznym

z udziałem R. S. (1), M. S., P. W. oraz P. M. (1) i K. S.

na skutek odwołania A. K. i W. K. (1) prowadzących działalność gospodarczą w formie spółki cywilnej pod nazwą Agencja Ochrony Osób i Mienia (...) s.c. w W.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych(...)Oddział w W.

z dnia 27 czerwca 2017 r. znak: (...)

z dnia 27 czerwca 2017 r. znak: (...)

1. zmienia zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. z dnia 27 czerwca 2017 r. znak: (...)w ten sposób, że stwierdza, że zainteresowany **P. W.** jako osoba wykonująca pracę na podstawie umów o świadczenie usług wykonywanych u płatnika Agencja Ochrony Osób i Mienia (...), W. K. (1) nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowemu i wypadkowemu z tego tytułu za okres od 01.01. 2012 r. do 31.12.2014 r.,

2. zmienia zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. z dnia 27 czerwca 2017 r. znak: (...) w ten sposób, że stwierdza, że zainteresowany **M. S.** jako osoba wykonująca pracę na podstawie umów o świadczenie usług wykonywanych u płatnika Agencja Ochrony Osób i Mienia (...), W. K. (1) nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowemu i wypadkowemu z tego tytułu za okres od 01.02. 2013 r. do 31.05.2013 r.,

3. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych(...)Oddział w W. na rzecz odwołujących się A. K. i W. K. (1) kwoty po 360,00 zł (trzysta sześćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

UZASADNIENIE

W dniu 27 lipca 2017 r. **A. K. i W. K. (2)**, prowadzący działalność gospodarczą w formie spółki cywilnej – Agencja Ochrony Osób i Mienia (...) s.c., reprezentowani przez pełnomocnika, złożyli w Sądzie Okręgowym w Warszawie

XIV Wydział Ubezpieczeń Społecznych osobno odwołania od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.:

- z dnia 27 czerwca 2017 roku, znak: (...)dotyczącej M. S. (VII U 762/18),
- z dnia 27 czerwca 2017 roku, znak: (...)dotyczącej P. W. (VII U 763/18),

Powyższe decyzje odwołujący zaskarżyli w całości, zarzucając im:

1) naruszenie art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (dalej jako „ustawa systemowa” lub „u.s.u.s.”) w brzmieniu obowiązującym w okresie objętym kontrolą poprzez jego niewłaściwe zastosowanie

i błędną subsumpcję do ustalonego w toku kontroli stanu faktycznego i uznanie,

iż umowy zlecenia zawierane przez Agencję Ochrony Osób i Mienia (...) s.c.

(dalej zwaną (...) lub (...) s.c.”) i (...) Organizacji (...) R. S. (1) (dalej (...)) obejmują jeden stosunek zobowiązaniowy, podczas gdy materiał dowodowy zgromadzony w sprawie nie dawał ku temu podstaw;

2) naruszenie art. 86 ust. 2 pkt 1 i 2 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych poprzez ich niewłaściwe zastosowanie i błędną subsumpcję do ustalonego w toku kontroli stanu faktycznego i uznanie, iż Płatnik naruszył przepis art. 9 ust. 2 przywołanej wyżej ustawy, podczas gdy materiał dowodowy zgromadzony w sprawie nie dawał ku temu podstaw;

3) naruszenie art. 58 § 1 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny

(t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 380 ze zm., dalej zwanej „k.c.”) poprzez jego niewłaściwe zastosowanie i błędną subsumpcję do ustalonego w toku kontroli stanu faktycznego

i uznanie, iż umowy zlecenia zawierane przez Płatnika i (...) Organizacji (...) R. S. (1) zostały zawarte w celu obejścia ustawy, podczas

gdy materiał dowodowy zgromadzony w sprawie nie dawał ku temu podstaw;

4) naruszenie art. 353¹ k.c. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie i błędną subsumpcję do ustalonego w toku kontroli stanu faktycznego i uznanie, iż treść umów zleceń zawieranych przez Płatnika i spółkę (...) R. S. (1) sprzeciwiała się ustawie, podczas gdy materiał dowodowy zgromadzony

w sprawie nie dawał ku temu podstaw.

Na podstawie powyższych zarzutów odwołujący wnieśli o zmianę skarżonych decyzji

i rozstrzygnięcie co do istoty sprawy poprzez ustalenie, że:

- **M. S.** (decyzja znak:(...)), jako osoba wykonująca pracę na podstawie umów o świadczenie usług wykonywanych u płatnika składek Agencji Ochrony Osób i Mienia (...) s.c. w okresie od 01.02.2013 r. do 31.05.2013 r. nie podlegał obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowemu i wypadkowemu;
- **P. W.** (decyzja znak: (...)), jako osoba wykonująca pracę na podstawie umów o świadczenie usług wykonywanych u płatnika składek Agencji Ochrony Osób i Mienia (...) s.c. w okresie od 01.01.2012 r. do 31.12.2014 r. nie podlegał obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowemu i wypadkowemu;

Ponadto odwołujący wnieśli o orzeczenie o kosztach postępowania wg. norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu odwołań wskazali, że podstawą wydania zaskarżonych decyzji było postępowanie kontrolne przeprowadzone u płatnika składek Agencja Ochrony Osób

i Mienia (...) s.c., a także równolegle u innego płatnika składek – (...) Organizacji (...). Zdaniem odwołujących kontrolujący dokonali błędnej subsumpcji zgromadzonego podczas kontroli materiału, a także niewłaściwej interpretacji obowiązujących przepisów prawa czego efektem było ustalenie, że w ich ocenie umowy cywilnoprawne

zawierane z ubezpieczonymi przez ww. płatników obejmowały w istocie jeden stosunek zobowiązaniowy, a także służyły obejściu prawa, zaś konsekwencją powyższego było wydanie zaskarżonych decyzji.

W dalszej części odwołujący szczegółowo rozwinęli zarzuty powołując się liczne okoliczności, które w ich ocenie prowadziły do wydania zaskarżonych decyzji.

Odwołujący zakwestionowali m. in. ustalenia zespołu kontrolującego dokonane w trakcie kontroli, w tym w zakresie stwierdzenia, że przy zawieraniu umów zlecenia informowano zleceniobiorców o konieczności zawarcia drugiej umowy zlecenia z firmą (...) oraz

że płatnik składek (...) s.c. nie naliczał składek na ubezpieczenie społeczne

za zatrudnionych zleceniobiorców, co w ich ocenie stoi w sprzeczności z zebrany materiał dowodowy, w szczególności zeznaniom świadków. Kontrolujący pominęli fakt, że płatnik dysponował oświadczeniami każdego ze zleceniobiorców składanych

przy zawieraniu umów zleceń, w których oświadczali wprost, że podlegają obowiązkowemu ubezpieczeniu społecznemu u innego płatnika, a co więcej, zupełnie zignorowali fakt,

że płatnik nie miał narzędzi ani do weryfikacji oświadczeń zleceniobiorców, ani wpływu

na to w jakim trybie i na jakich zasadach świadczą zlecenie u innych zleceniodawców. Wskazał przy tym, że ustalenia zespołu kontrolującego nijak mają się do treści art. 9 ust. 2 ustawy systemowej, który wskazuje, że w przypadku istnienia kilku tytułów do objęcia ubezpieczeniem społecznym obowiązkowym jest tytuł, który powstał najwcześniej. Zdaniem odwołujących zespół kontrolny dokonał oceny zeznań ubezpieczonych w sposób nierzetelny, jako przykład podając podjętą przez ten zespół próbę uzasadnienia tezy

o marginalności i dorywczości zatrudnienia w firmie (...). Zakwestionowali również ustalenia zespołu kontrolnego w zakresie braku świadomości ubezpieczonych co do pracy dla dwóch różnych firm, nieopłacania za nich składek na ubezpieczenie społeczne przez (...) s.c. oraz znacznie niższej wysokości wynagrodzenia otrzymywanego z (...),

W ocenie odwołujących błędy i ustalenia zespołu kontrolującego najbardziej uwidoczniły się przy ustaleniu, że zlecenie świadczone na rzecz (...) s.c. i (...) miało podobny zakres i w obu przypadkach podlegało na ochronie mienia i dozoru. Zespół kontrolujący bezpodstawnie założył, że dozór i ochrona mienia to czynności mające „podobny zakres”, podczas gdy zaoferowanym kontrolującym materiał dowodowy wskazuje, że są to rodzajowo różne czynności. Ponadto materiał dowodowy wskazuje,

że ubezpieczeni wykonywali też zupełnie inne czynności, których nie sposób połączyć

z dozorem lub ochroną, takie jak odśnieżanie terenu, obsługa recepcji, wydawanie kluczy itp. Nie może być zatem mowy o objęciu jednym stosunkiem zobowiązaniowym usług świadczonych przez ubezpieczonych na rzecz dwóch różnych podmiotów w sytuacji,

gdy usługa dla każdego z tych podmiotów dotyczy różnych czynności, brak jest tożsamości czasowej, a usługi te świadczone są w różnych lokalizacjach.

Zdaniem odwołujących uznanie przez organ rentowy, że zawierane z ubezpieczonymi umowy miały być nieważne z uwagi na ich ukierunkowanie na obejście ustawy lub sprzeczność z zasadami współzycia społecznego w rozumieniu 58 k.c. nie mogłoby stanowić do objęcia zleceniobiorców obowiązkowym ubezpieczeniem społecznym. Pojawia się wewnętrzna sprzeczność – z jednej strony kontrolujący wywodzą, że umowy są nieważne, gdyż zawarto je w celu obejścia ustawy, a z drugiej strony oczekują objęcia przychodu z ich ubezpieczeniem społecznym. W konsekwencji stwierdzenie nieważności czynności prawnej w postaci zawarcia umowy danego charakteru nie może jednocześnie przekwalifikować jej według własnego uznania na inną umowę tak, aby osiągnąć cel w postaci powstania obowiązku ubezpieczeniowego (odwołanie k. 2-9 a.s. – akta spraw VII U 762/18, VII U 763/18).

W odpowiedziach na odwołania z dnia 22 sierpnia 2017 r. **Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.** wniósł o ich oddalenie na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oraz o zasądzenie od strony odwołującej kosztów zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu swoich odpowiedzi na odwołania organ rentowy wskazywał,

że zaskarżone decyzje zostały wydane na podstawie ustaleń dokonanych przez Zakład w toku kontroli prowadzonej u płatnika. Płatnicy składek (...) s.c. oraz (...) jednocześnie zawierali z ubezpieczonymi dwie oddzielne umowy cywilnoprawne (umowy zlecenia). Przedmiot umów miał podobny zakres i w obu przypadkach polegał na dozorze i ochronie mienia. Wynagrodzenia z tytułu umów zawartych z płatnikiem (...) s.c. były znacznie wyższe niż z płatnikiem (...). Jak wskazywał organ rentowy ustalono, że podmiotem zatrudniającym był płatnik (...) s.c. i to on powinien naliczyć należne składki przyjmując do podstawy wymiaru łączny przychód z tytułu wszystkich umów rozdzielonych wyłącznie formalnie. W ocenie organu rentowego płatnicy jedynie w sposób formalny rozdzielali czynności w celu zawarcia dwóch umów cywilnoprawnych. Sporządzenie dwóch umów cywilnoprawnych obejmujących w istocie jeden stosunek zobowiązaniowy i wskazanie jako tytułu do objęcia ubezpieczeniami społecznymi tylko jednej z nich należy w ustalonym w sprawie stanie faktycznym traktować w świetle art. 9 ust. 2 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych jako obejście prawa w rozumieniu art. 58 § 1 k.c. Celem tego działania była pozoracja zbiegu tytułów ubezpieczenia społecznego skutkująca obniżeniem kosztów związanych z opłacaniem składek na ubezpieczenia społeczne – uniknięcie „oskładkowania” drugiej z umów opiekującej na wyższą kwotę. Podleganie ubezpieczeniom społecznym, a w konsekwencji również podstawa wymiaru składek wynikają z faktycznego wykonywania umów, a nie sposobu ich sporządzenia.

Organ rentowy wskazywał, że prowadzący firmę (...) jednocześnie pełni funkcję dyrektora w Agencji Ochrony Osób i Mienia (...) s.c. i głównie to on prowadzi sprawy tej spółki. Przedmiot działalności obu płatników jest identyczny. Zdaniem organu rentowego zawierając umowy zlecenia spółka (...) s.c. informowała zleceniobiorców o konieczności zawarcia umowy z płatnikiem (...). Jak wynika z zeznań ubezpieczonych faktycznie realizowali oni umowę, jednakże z poszczególnymi osobami zawierano odrębne umowy zlecenia rozdzielając treść jednego stosunku zobowiązaniowego na dwa różne, podczas gdy, jak wynika z zeznań ubezpieczonych, w ramach obu umów wykonywali te same czynności, chronili te same obiekty. Z zeznań wynika również, że podstawowym ich zatrudnieniem było zlecenie zawarte ze spółką (...) s.c. zlecenie w firmie (...) miało zaś charakter dorywczy i marginalny, wykonywane w czasie wolnym od pracy w (...) s.c. Ubezpieczeni otrzymywali wynagrodzenie z obu firm od R. S. (1), często w jednej kopercie. Ubezpieczeni często nie wiedzieli, że pracę świadczą dla dwóch różnych podmiotów. Decydując się na zlecenie się w (...) byli już zatrudnieni w spółce (...) s.c., a motywem podpisania umowy z (...) była chęć ubezpieczenia.

Organ rentowy powołał się przy tym na orzecznictwo Sądu Najwyższego, w tym wyroku z dnia 7 stycznia 2013 r. I UK 372/12, wskazując, że zawarcie umowy o pracę nakładczą, w której wykonawca świadczy niewielką ilość pracy, mogło być przed 1 marca 2009 r. (tj. przed dodaniem do art. 9 ustawy systemowej ust. 2b) uznane za obejście prawa w rozumieniu art. 58 § 1 k.c., gdy umowa ta miała na celu niepłacenie wyższych składek na ubezpieczenie społeczne z tytułu prowadzenia przez ubezpieczonego pozarolniczej działalności gospodarczej. Orzeczenie to, zdaniem organu rentowego, znajduje zastosowanie również w niniejszej sprawie. To że zlecenie było wykonywane nie wyłącza oceny dotyczącej ważności tego zobowiązania, w tym przypadku jako podstawy ubezpieczenia społecznego. Zastosowanie klauzuli nieważności z art. 58 § 1 k.c. jest szczególne (wyjątkowe), a zarazem szerokie, gdyż ocenie poddaje się skutki różnych zdarzeń i czynności prawnych.

Badaniu podlega więc causa umowy, w szczególności czy umowa była konieczna w przypadku ubezpieczonego jako źródło utrzymania (...). W konsekwencji czy nie chodziło tylko o przedmiotowe wykorzystanie przepisów o ubezpieczeniu społecznym stworzenie formalnej podstawy ubezpieczenia, tak aby zawarcie umowy zlecenia za jedyny cel miało unikanie płacenia składek na ubezpieczenia społeczne z prowadzonej działalności gospodarczej. Takiego celu nie usprawiedliwia zasada wolności umów, gdyż nie jest nieograniczona nawet w prawie cywilnym (art. 353¹ k.c.), co samo w sobie nie jest argumentem, tym bardziej, gdy nie można stwierdzić pozorności umowy (art. 83 § 1 k.c.), lecz szczególne działanie może być kwalifikowane, jako obejście prawa albo jako niezgodne z zasadami współżycia społecznego (art. 58 § 1 i § 2 k.c.). Ocen takich nie można było wyłączyć, gdyż wymagały tego stawiane zarzuty, właśnie ze względu na spójność systemu prawa, w którym obejście prawa i niezgodność z zasadami współżycia społecznego nie mogą być ograniczane lub wyłączane, tylko ze względu na nie zawsze uzasadniony prymat relacji pomiędzy zleceniodawcą i zleceniobiorcą. Ponadto w ocenie organu rentowego wprowadzie zgodnie z art. 353¹

k.c. strony zawierające umowę mogą ułożyć stosunek prawny według swego uznania, pod warunkiem jednak, aby jego treść lub cel nie sprzeciwiały się właściwości i celowi tego stosunku, ustawie ani zasadom współżycia społecznego. Cel zawarcia w sposób formalny umowy zlecenia, która realizowana była w ramach innej umowy sprzeciwia się właściwości i celowi tego stosunku oraz zasadom współżycia społecznego (odpowiedzi na odwołanie k. 12-13v – akta spraw VII U 762/18, VII U 763/18).

Zarządzeniem z dnia 27 lipca 2018 r. sprawy z odwołań A. K. i W. K. (1) od decyzji dotyczących M. S. (VII U 762/18) i P. W. (VII U 763/18), zostały połączone do łącznego rozpoznania i rozstrzygnięcia pod sygn. akt VII U 762/18 na podstawie art. 219 k.p.c. (k. 26 a.s., akta sprawy VII U 763/18).

Postanowieniem z dnia 13 lutego 2019 r. Sąd Okręgowy zawiadomił na podstawie art. 477¹¹ § 2 k.p.c. P. M. (1) i K. S. o niniejszym postępowaniu i możliwości przystąpienia do sprawy w terminie 14 dni (k. 80 a.s.).

W piśmie procesowym z dnia 26 marca 2019 r. zainteresowany **K. S.** oświadczył, że zgodnie z jego wiedzą decyzje ZUS nie mają oparcia w stanie sprawy oraz że nie zgadza się z ich treścią. Ponadto zainteresowany poparł stanowisko W. K. (1) i A. K. (pismo zainteresowanego z 16.03.2019 r. k. 114 a.s.).

P. M. (1), zawiadomiony o niniejszym postępowaniu w dniu 4 marca 2019 r. (k. 101v a.s., k. 107 a.s.), nie zajął stanowiska w sprawie.

Na rozprawie w dniu 2 grudnia 2019 r. zainteresowany **R. S. (1)**, oraz kurator M. S. oświadczyli, że przyłączają się do stanowiska pełnomocnika odwołujących (k. 174 a.s.).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

R. S. (1) prowadzi działalność gospodarczą pod firmą (...) R. S. (1) od 15 kwietnia 1996 r. W ramach prowadzonej działalności R. S. (1) świadczy usługi w zakresie ochrony, dozoru, obsługi parkingów oraz sprzątnięcia obiektów. Od 14 grudnia 1999 r. R. S. (1) posiada koncesję na wykonywanie usług ochrony osób i mienia w formie bezpośredniej ochrony fizycznej (wypis z (...) k. 19-21 a.k. (...); zeznania R. S. (1) k. 176-177 a.s.).

Agencja Ochrony Osób i Mienia (...) spółka cywilna A. K. i W. K. (2) została założona przez K. S. i P. M. (1) na podstawie umowy spółki cywilnej z dnia 20 października 2005 r. Od czasu powstania spółki jej wspólnicy zmieniali się: w dniu 1 marca 2013 r. do spółki jako wspólnik przystąpił W. K. (1), a następnie w dniu 1 czerwca 2013 r. ze spółki wystąpił

P. M. (1). W dniu 1 czerwca 2013 r. ze spółki wystąpił P. M. (1).

Z dniem 1 kwietnia 2016 r. do spółki jako wspólnik przystąpił A. K., zaś z dniem 31 grudnia 2016 r. ze spółki wystąpił K. S. (umowa spółki k. 158-159 a.s., aneksy do umowy spółki: z 01.03.2013r. k. 160-162 a.s.; z 01.06.2013r. k. 163-165 a.s.; z 01.04.2016r. k. 166-168 a.s.; z 31.12.2016 r. k. 169-171 a.s., także: akta kontroli k. 155-179 tom I (...), zeznania W. K. (1) k. 21v-22 a.s. i k. 176 a.s., zeznania A. K. k. 22v a.s.).

R. S. (1) od kilku lat współpracuje ze wspólnikami (...) s.c.

W dniu 1 stycznia 2006 r. (wówczas wspólnikami byli K. S. i P. M. (1)) zainteresowany zawarł z (...) s.c. umowę zlecenia na mocy której zobowiązał się wykonywać w cyklach miesięcznych następujące zadania: zorganizować pracę i funkcjonowanie (...) s.c., opracować dokumentację płacowo-kadrową i księgową, opracować dokumentację na potrzeby ZUS, praca z programem (...) oraz kontrola zatrudnionych w Agencji. Umowa została zawarta na czas nieokreślony od dnia 1 stycznia 2006 r. Faktycznie współpraca między (...) s.c. a R. S. (1) polegała na tym, że zainteresowany załatwiał różnego rodzaju sprawy spółki przy okazji wyjazdów w różne regiony Polski w związku z prowadzeniem własnej działalności, przy czym zainteresowany wykonywał umowę zlecenia osobiście, a nie w ramach

prowadzonej działalności (...). Sprawy te dotyczyły m. in. obsługi pracy (...) s.c. w terenie, sprawdzania sytuacji w firmie na prośbę wspólników spółki, prowadzenia rozmów z jej spółki, a także kontakt z pracownikami spółki oraz zawożenie i odbieranie dokumentów. R. S. (1) przewoził również pieniądze – wynagrodzenie i zaliczki dla osób pracujących w (...) s.c. na podstawie umów zlecenie, które zainteresowany doręczał koordynatorom nadzorującym pracę w obiektach ochraniających przez spółkę. Sporadycznie zdarzało się, że zainteresowany wypłacał wynagrodzenia zleceniobiorcom (...) s.c. W dniu 1 marca 2012 r. R. S. (1) zawarł z (...) s.c. aneks do powyższej umowy zlecenia, na podstawie którego w ramach tej umowy powierzono mu realizację dodatkowych zadań związanych z organizacją, koordynacją i nadzorem pracy w ochraniających obiektach na terenie W., O. i P. (umowa zlecenia z 01.01.2006 r. z aneksem k. k. 78-79 a.s., zeznania W. K. (1) k. 21v-22 a.s. i k. 176 a.s., zeznania R. S. (1) k. 176-177 a.s.).

Do wykonywania świadczonych usług wspólnicy (...) s.c. oraz (...) zatrudniali osoby na podstawie umów zlecenie. Agencja Ochrony Osób i Mienia (...) spółka cywilna zawierała z pracownikami umowy zlecenie na podstawie których zobowiązywali się wykonywać w cyklach miesięcznych następujące obowiązki: dozór wewnętrzny i zewnętrzny obiektu wskazanego przez zleceniodawcę, nocne dozorowanie zagrożonych miejsc i rejonów poza w/w obiektami, realizację domowych dyżurów w godzinach nocnych, realizację zadań określonych bezpośrednio przez kierownictwo lub właściciela obiektu. Umowy były zawierane na czas nieokreślony, z bezterminową możliwością ich wypowiedzenia. W umowach wskazywano, że zleceniobiorca powinien się kierować wskazówkami zleceniodawcy co do sposobu wykonania zlecenia, a poszczególne zadania wykonuje w sposób samodzielny, z należytą starannością, bez bezpośredniego nadzoru i kierowania ze strony zleceniodawcy. Ponadto, zgodnie z umowami, w ramach miesięcznego cyklu zleceniobiorcy mieli pełną swobodę w zakresie ustalania terminów i godzin wykonania zlecenia z innymi zleceniobiorcami dozorującymi obiekt. Zleceniobiorcy mogli również w określonych przypadkach (np. w razie choroby, lub innej niemożności wykonania niniejszej umowy) za zgodą zleceniodawcy powierzyć wykonanie zlecenia osobie trzeciej; w takim wypadku obowiązany był niezwłocznie zawiadomić zleceniodawcę o osobie i o miejscu zamieszkania swego zastępcy, a dodatkowo wskazany zastępca musiał legitymować się kwalifikacjami umożliwiającymi mu wykonanie zlecenia (musiał wchodzić w skład zespołu zleceniobiorców zabezpieczających dany obiekt lub realizować zadania o podobnym charakterze). Przewidziano również, że zleceniobiorcy ponosili odpowiedzialność za czynności swego zastępcy, jak za swoje własne (umowy zlecenie zawierane z (...) s.c. – tom I a.k. (...)).

Umowy o niemal tożsamej treści były zawierane przy zatrudnieniu w (...) Organizacji (...) R. S. (1). Umowy zawierane z (...) różniły się jedynie zakresem obowiązków oraz indywidualną treścią w zależności od tego, kiedy i przez kogo umowa została zawarta, a ponadto w większości przypadków przewidywały również znacznie niższe wynagrodzenie, wynoszące ok. 200 zł brutto. Zgodnie z tymi umowami zleceniobiorcy zobowiązywali się wykonywać w cyklach miesięcznych dozór wewnętrzny lub zewnętrzny obiektu wskazanego przez zleceniodawcę (umowy zlecenia zawierane z (...) akta kontroli (...)).

W praktyce zdarzało się, że osoby wykonujące umowy zlecenia zawarte z (...) s.c. zawierały również umowy zlecenia z (...). Nie dotyczyło to jednak wszystkich osób wykonujących zlecenia w (...) s.c. albo w (...). O możliwości zawarcia umów zlecenie zleceniobiorcy (...) s.c. i (...) dowiadywali się od kolegów z pracy lub kierowników zmian, szefów ochrony lub koordynatorów z ramienia (...) s.c., taką informację przekazywał im również osobiście R. S. (1) oraz wspólnicy (...) s.c.

W niektórych przypadkach zdarzało się, że zleceniobiorcy byli informowani o konieczności dodatkowych umów zlecenia z (...) lub z (...) w celu zapewnienia ubezpieczenia. Zleceniobiorcy najczęściej decydowali się na zawieranie dodatkowych umów zlecenie w celu zapewnienia sobie dodatkowego źródła dochodu, a w niektórych przypadkach w związku

z informacją o konieczności podpisania dodatkowej umowy w celu objęcia ich ubezpieczeniem. W tej sprawie kontaktowali się z osobami nadzorującymi ich pracę w danym hotelu bądź bezpośrednio z R. S. (1). Często bywało

tak, że dana osoba wykonując zlecenie w (...) s.c. i pracując jako ochroniarz hotelu wykonywała jednocześnie umowę zlecenia zawartą z (...). Dotyczyło to zarówno szeregowych ochroniarzy, jak i osób nadzorujących pracę ochroniarzy w danym obiekcie, takich jak szef czy kierownik ochrony (zeznania świadków: R. S. (2) k. 19-20 a.s., P. S.

k. 20-21 a.s. i k. 175 a.s., P. M. (2) k. 21-21v a.s. i 108-109 a.s., A. F. k. 24v-25 a.s., A. S. (1) k. 174-175 a.s., zeznania W. K. (1)

k. 21v-22 a.s. i k. 176 a.s., zeznania R. S. (1) k. 176-177 a.s.; protokoły przesłuchań – akta kontroli (...) s.c.).

Praca na rzecz (...) s.c. obejmowała typowe czynności związane z ochroną hoteli (...), G. oraz I.. Praca na rzecz Agencja Ochrony Osób i Mienia (...) s.c.

była organizowana przez szefa ochrony hotelu, bądź dowódcę zmiany, który tworzył grafik w systemie zmianowym 24/48. Pracownicy otrzymywali ubranie służbowe: garnitur, koszulę i krawat, które były dostarczone przez szefostwo właścicieli (...) s.c. Z kolei umowy zlecenie zawierane z (...) obejmowały najczęściej czynności o charakterze pomocniczym – sprzątanie, odśnieżanie i inne prace porządkowe w budynkach biurowych i na parkingach,

a także zastępstwie recepcjonistów. Czynności realizowane w ramach umów zawieranych z (...) miały charakter dorywczy i marginalny, w skali miesiąca zajmowały najwyżej kilka lub kilkanaście godzin pracy, rzadziej kilkadziesiąt. Przy wykonywaniu prac na rzecz (...) zleceniobiorcy mieli natomiast zapewnione ubrania robocze. Wynagrodzenie

za realizację umów zlecenia było wypłacane osobno z (...) s.c., a osobno z (...), zleceniobiorcy podpisywali osobne listy płac, a w niektórych przypadkach wypłata wynagrodzenia z każdej firm odbywała się w innych terminach. Wynagrodzenie było wypłacane przez osoby nadzorujące pracę zleceniobiorców w danym hotelu. Sporadycznie zdarzało się, że wynagrodzenie za obie umowy wypłacał zleceniobiorcom osobiście R. S. (1) (zeznania świadków: R. S. (2) k. 19-20 a.s., P. S.

k. 20-21 a.s. i k. 175 a.s., P. M. (2) k. 21-21v a.s. i 108-109 a.s., A. S. (1) k. 174-175 a.s., zeznania W. K. (1) k. 21v-22 a.s. i k. 176 a.s., zeznania R. S. (1) k. 176-177 a.s.; protokoły przesłuchań – akta kontroli (...) s.c.).

Jednymi z osób, które miały zawarte umowy zlecenie zarówno z (...) s.c.,

jak i (...), byli ubezpieczeni M. S. – w okresie od 1 lutego 2013 r. do 31 maja 2013 r. oraz P. W. – w okresie od 1 stycznia 2012 r. do 31 grudnia 2014 r.

W powyższych okresach ubezpieczeni otrzymywali wynagrodzenie z umowy zlecenie zawartej z (...) s.c. w wysokości 3.000 zł brutto oraz 300 zł brutto z tytułu umowy zlecenie łączącej ich z (...) (umowy zlecenie zawierane z (...) s.c. i z (...) dotyczącej P. W. i M. S. – akta rentowe; listy płac, informacje dot. składek z systemu informatycznego ZUS – akta kontroli (...)).

Pismem z dnia 30 listopada 2016 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych(...)Oddział W. zawiadomił (...) s.c. o zamiarze wszczęcia kontroli w zakresie

m. in. prawidłowości i rzetelności obliczania składek na ubezpieczenia społeczne oraz innych składek, zgłaszanie do ubezpieczeń społecznych, ustalanie uprawnień do świadczeń

z ubezpieczeń społecznych i wypłacanie tych świadczeń oraz dokonywanie rozliczeń

z tego tytułu, prawidłowości i terminowości opracowywania wniosków o świadczenia emerytalne i rentowe, a także wystawianie zaświadczeń lub zgłaszanie do danych do celów ubezpieczeń społecznych (zawiadomienie z 30.11.2016 r. k. 1 tom I a.k. (...)).

W trakcie kontroli organ rentowy przeprowadził dowody m. in. z zeznań ubezpieczonych wykonujących umowy zlecenia zawarte z (...) s.c. oraz dokumentacji kadrowo-płacowej (akta kontroli (...))

Ze sporządzonej kontroli inspektor ZUS sporządził w dniu 2 lutym 2017 r. protokół kontroli, w którym stwierdzono, że zawierając umowy zlecenia celowo i świadomie informowano zleceniobiorców o konieczności zawarcia umowy z drugim płatnikiem składek – (...) R. S. (1) w celu obniżenia kosztów wynikających z obowiązkowego odprowadzania

składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne. Zgodnie z treścią protokołu, zatrudnieni faktycznie świadczyli usług, jednakże podział przedmiotu umów został dokonany w celu obejścia przepisów ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych poprzez stworzenie drugiego tytułu do ubezpieczeń. W protokole kontroli stwierdzono również, że płatnik składek (...) s.c. powinien naliczyć należny składki przyjmując do podstawy wymiaru łączny przychód z tytułu obu sztucznie rozdzielonych umów. Wskazano również, że zredagowanie dwóch umów zlecenia obejmujących w istocie jeden stosunek zobowiązaniowy i wskazanie jako tytułu objęcia ubezpieczeniami tylko jednej z nich należy traktować w świetle art. 9 ust. 2 ustawy o ubezpieczeniach społecznych jako obejście prawa w rozumieniu art. 58 § 1 k.c., którego celem jest pozoracja zbiegu tytułów ubezpieczenia społecznego i obniżenie kosztów wynikających z obowiązku odprowadzania składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne (protokół kontroli z 02.02.2017 r. – akta kontroli (...) s.c.).

W dniu 20 lutym 2017 r. zastrzeżenia do ustaleń powyższego protokołu kontroli złożył (...) s.c., zarzucając protokolowi naruszenie art. 9 ust. 2 i art. 86 ust. 2 pkt 1 i 2 u.s.u.s.,

art. 58 § 1 k.c. i art. 353¹ k.c. Płatnik zakwestionował uznanie, że umowy zlecenia zawierane przez (...) s.c. i (...) obejmowały jeden stosunek zobowiązaniowy oraz że zostały zawarte w celu obejścia ustawy oraz z naruszeniem art. 9 ust. 2 u.s.u.s. przez płatnika,

a ponadto zakwestionował przeprowadzone przez inspektorów ZUS postępowanie dowodowe. Przedłożył również oświadczenia osób przesłuchanych w toku postępowania kontrolnego, datowane na 13-15 luty 2017 r., w których osoby te wskazały na zakres obowiązków wykonywanych w ramach umów zlecenia zawieranych z (...) s.c. i (...) oraz oświadczyły, że:

- umowy zlecenia z ww. firmami były zawierane dobrowolnie i nie były warunkowane zawarcia umowy zlecenia w drugiej firmie,
- były i są świadomi odrębności obu firm i czynności realizowanych na rzecz każdej z nich,
- z tytułu świadczenia czynności na rzecz obu firm otrzymywali oddzielnie wynagrodzenia, których odbiór kwitowali odrębnie dla każdej z firm,
- każdorazowo wraz z umowami zlecenie składali oświadczenie dla celów ubezpieczeniowych, gdzie wskazywali czy i gdzie posiadają inny tytuł do odprowadzania składek na ubezpieczenie społeczne.

W odpowiedzi na zastrzeżenia płatnika ZUS(...)Oddział w W. uznał za zasadny zarzut dotyczący wymienienia w protokole kontroli ośmiu osób, które nie stawily się na wezwanie w celu złożenia zeznań i w tym zakresie protokół został skreślony. W pozostałym zakresie organ rentowy uznał zastrzeżenia do protokołu kontroli za niezasadne (zastrzeżenia do ustaleń protokołu kontroli z 20.02.2017 r. z załącznikami, informacja o sposobie rozpatrzenia zastrzeżeń do protokołu kontroli z 03.03.2017 r. – akta kontroli (...) s.c.).

Równoległe do kontroli prowadzonej w (...) s.c., ZUS (...) Oddział w W. prowadził kontrolę w (...) w zakresie zgłaszania danych dla celów ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego, o czym R. S. (1) został zawiadomiony pismem z dnia 26 stycznia 2017 r. Po przeprowadzeniu kontroli inspektorzy ZUS sporządzili protokół kontroli z dnia 3 marca 2017 r., w którym zawarto tożsame wnioski

jak w przypadku protokołu kontroli z dnia 2 lutego 2017 r. przeprowadzonej w (...) s.c.

i stwierdzono, że obowiązek opłacania składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych

od łącznych przychodów z rozdzielonych umów zlecenia dotyczy (...) s.c. Również

i w tym przypadku, w dniu 15 marca 2017 r., zostały złożone zastrzeżenia do ww. protokołu kontroli o tożsamej treści jak w przypadku zastrzeżeń do ustaleń protokołu kontroli w (...) s.c. z dnia 2 lutego 2017 r., które jednak nie zostały uwzględnione przez organ rentowy (zawiadomienie z 26.01.2017 r., protokół kontroli z 03.03.2017 r., zastrzeżenia do protokołu kontroli z 14.03.2017 r. – a.k. (...)).

Po zakończeniu obu kontroli ZUS (...)Oddział w W. wydał w dniu 27 czerwca 2017 r. szereg decyzji dotyczących m. in.

- M. S., znak: (...)
- P. W., znak:(...)

Powyzszymi decyzjami organ rentowy w stosunku do każdego z ubezpieczonych stwierdzał na podstawie art. 38 ust. 1, art. 83 ust. 1 pkt 1 i 3, art. 6 ust. 1 pkt 4, art. 12 ust. 1, art. 13 pkt 2, art. 18 ust. 3 i art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych oraz 81 ust. 1 i 6, art. 79 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r.

o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych że jako osoby wykonujące pracę na podstawie umów o świadczenie usług wykonywanych u płatnika Agencja Ochrony Osób i Mienia (...) s.c. w okresach wskazanych w decyzjach, podlegali obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu z podstawami wymiaru składek na ubezpieczenia, które wynoszą:

- w przypadku M. S. – w okresie 1 lutego 2013 r. do 31 maja 2014 r.:

Miesiąc/rok	Podstawa wymiaru składek	Składka na ubezpieczenie zdrowotne		
na ubezpieczenia	na ubezpieczenie zdrowotne			
emerytalne i rentowe	wypadkowe			
od 02-2013 do 03-2013	3.200,00 zł	3.200,00 zł	2.839,68 zł	255,57 zł
04-2013	700,00 zł	700,00 zł	621,18 zł	55,91 zł
04-2013	3.200,00 zł	3.200,00 zł	2.839,68 zł	255,57 zł

- w przypadku P. W. – w okresie od 1 lutego 2013 r. do 31 grudnia 2015 r.:

Miesiąc/rok	Podstawa wymiaru składek	Składka na ubezpieczenie zdrowotne		
na ubezpieczenia	na ubezpieczenie zdrowotne			
emerytalne i rentowe	wypadkowe			
od 01-2012 do 01-2014	3.300,00 zł	3.300,00 zł	2.928,42 zł	263,56 zł
02-2014	800,00 zł	800,00 zł	709,92 zł	63,89 zł
od 03-2014 do 09-2014	3.300,00 zł	3.300,00 zł	2.928,42 zł	263,56 zł
od 10-2014 do 11-2014	3.100,00 zł	3.100,00 zł	2.750,94 zł	247,58 zł
12-2014	5.100,00 zł	5.100,00 zł	4.525,74 zł	407,32 zł

(decyzje ZUS z 27.06.2017 r. – akta rentowe).

Postanowieniami z dnia 8 listopada 2017 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych sprostował decyzje z dnia 27 czerwca 2017 r. znak: (...) oraz znak: (...) wskazując na oczywistą omyłkę, poprzez dodanie w nazwie płatnika składek nazwisk wszystkich współników spółki cywilnej tj. A. K. i W. K. (1) (postanowienia z 08.11.2017 r. – akta rentowe).

Sąd Okręgowy ustalił powyższy stan faktyczny na podstawie zgromadzonego w sprawie, wymienionego wyżej materiału dowodowego. Wskazać należy, że Sąd podejmował w toku postępowania próby skontaktowania się z ubezpieczonymi M. S. i P. W., które jednak kończyły się niepowodzeniem. Okoliczność ta nie przesadzała jednak o braku możliwości dokonania ustaleń faktycznych w sprawie. Ustalając stan faktyczny Sąd oparł się na zeznaniach przesłuchanych w sprawie świadków oraz współników (...) s.c., a także na dostępnej dokumentacji.

W zakresie dowodów z dokumentów Sąd oparł się na załączonych do akt sprawy (a.s.), akt rentowych, a także akt kontroli przeprowadzonej w Agencji Ochrony Osób i Mienia (...) s.c. (a.k. (...)) oraz (...) Organizacji (...) R. S. (1) (a.k. (...)). Dokumentacja załączona do akt rentowych obejmowała przede wszystkim skarżone decyzje dotyczące ubezpieczonych, informacje dotyczące opłacania składek jako wynikające z Kompleksowym Systemie Informatycznym ZUS, a także umowy zlecenie zawierane przez ubezpieczonych M. S. i P. W.. Z kolei w zakresie akt kontroli – Sąd oparł się w szczególności na dowodach w postaci umów zlecenie zawieranych z obiema firmami oraz

list płac, a także dokumenty obrazujące przebieg samych kontroli, w tym protokół kontroli, zastrzeżenia płatników oraz stanowisko organu rentowego wobec tych zastrzeżeń.

Za w pełni wiarygodne Sąd uznał zeznania świadków A. F., R. S. (2), P. M. (2), P. S. oraz A. S. (2). Świadkowie byli zatrudnieni w (...) s.c. i (...) na podstawie umów zlecenia, a tym samym posiadali wiedzę w zakresie specyfiki zatrudnienia zleceniobiorców przez te firmy oraz realizowania powierzanych im obowiązków. Sąd dał wiarę świadkom w zakresie, w jakim wskazywali

na odrębność czynności wykonywanych na rzecz obu tych firm, a także innych aspektów realizacji umów zlecenie, takich jak sprawowanie nadzoru, wypłaty wynagrodzeń czy też używania innego rodzaju odzieży w zależności od tego, w ramach której umowy zlecenie mieli dane czynności wykonywać.

Sąd dał wiarę odwołującemu W. K. (1) w zakresie przedmiotu i specyfiki działalności spółki (...) s.c., współpracy z R. S. (1) na podstawie umowy zlecenie oraz zawieraniu umów zlecenie z osobami mającymi ochraniać obiekty hotelowe na rzecz kontrahentów spółki. Zeznania odwołującego w powyższym zakresie były zbieżne z pozostałym materiałem zebrany w sprawie. Z kolei na zeznaniach A. K. Sąd oparł się jedynie w niewielkim zakresie. Sąd miał przy tym na względzie, że odwołujący się przystąpił do spółki (...) jako wspólnik dopiero od 1 kwietnia 2016 r., a więc poza okresem spornym w niniejszej sprawie. Odwołujący nie miał przy tym wiedzy co do okoliczności związanych ze współpracą między (...) spółki (...) z (...) w przeszłości ani rozoznania co do roli R. S. (1) w (...) s.c., jak również innych kwestii istotnych dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy.

Za wiarygodne, co do zasady, Sąd uznał również zeznania zainteresowanego R. S. (1). Sąd dał wiarę zeznaniom zainteresowanego w części dotyczącej okoliczności wieloletniej współpracy ze wspólnikami (...) s.c. na podstawie umowy zlecenie oraz czynności, jakimi w ramach tej współpracy miał się zajmować, a także w zakresie, w jakim odniósł się do specyfiki własnej działalności.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołania zasługiwały na uwzględnienie.

Na wstępie wskazać należy, że decyzje wydane przez ZUS w niniejszej sprawie zostały błędnie skierowane do spółki cywilnej, a nie do jej wspólników. Pomimo dokonania postanowieniami z dnia 8 listopada 2017 r. sprostowań przez ZUS decyzji w tym zakresie nie udało się konwalidować tych czynności, albowiem sprostowano je „poprzez dodanie w nazwie płatnika składek nazwisk wszystkich wspólników spółki cywilnej tj. Agencja Ochrony Osób i Mienia (...), W. K. (1)”. Decyzje zaadresowano zatem do członków zarządu, którzy nie byli nimi w spornym okresie objętym decyzjami. Wskazać bowiem należy, iż z załączonych do akt sprawy umowy spółki cywilnej i aneksów do umowy spółki wynika jednoznacznie, że w spornym okresie od lutego 2013 r. wspólnikami byli K. S. i P. M. (1), a od 1 marca 2013 r. także W. K. (1). W dniu 1 czerwca 2013 r. ze spółki wystąpił P. M. (1),

a zatem wspólnikami pozostawali K. S. i W. K. (1). A. K. do spółki przystąpił dopiero w dniu 1 kwietnia 2016 r., zaś z dniem 31 grudnia

2016 r. ze spółki wystąpił K. S.. W okresie objętym zaskarżonymi decyzjami (...) s.c. byli zatem K. S. i P. M. (1), a od 1 marca 2013 r. także W. K. (1), zaś P. M. (1) jedynie do 1 czerwca 2013 r. A. K. przystąpił do spółki w późniejszym okresie tj. od 1 kwietnia 2016 r. Z uwagi na solidarną odpowiedzialność wspólników spółki cywilnej jako płatników składek na ubezpieczenie społeczne w spornym okresie adresatami poszczególnych decyzji co do podlegania ubezpieczeniom społecznym przez poszczególnych ubezpieczonych powinni być K. S., P. M. (1)

i W. K. (1). Podnieść należy, że zarówno doktryna, jak i orzecznictwo stoją na stanowisku, że wspólnik wstępujący do spółki ponosi odpowiedzialność za jej zobowiązania powstałe od momentu jego wstąpienia do niej, a nie ponosi odpowiedzialności za długi powstałe wcześniej. Natomiast wspólnik wstępujący ze spółki, pomimo utraty swojego członkostwa, będzie ponosił odpowiedzialność za zobowiązania wynikające ze zdarzeń powstałych w czasie, kiedy był wspólnikiem (wyrok SN z dnia 24 sierpnia 1967 r., II CR 187/67, OSNCP 1968, nr 5, poz. 89).

Wskazać należy także, że zgodnie z art. 4 pkt 2a ustawy z 13 października 1981 r.

o systemie ubezpieczeń społecznych, płatnikiem składek na ubezpieczenie społeczne pracowników jest pracodawca. Po myśli art. 3 k.p. pracodawcą jest jednostka organizacyjna, choćby nie posiadała osobowości prawnej, a także osoba fizyczna, jeżeli zatrudniają one pracowników. Spółka cywilna nie ma podmiotowości prawnej. Zgodnie z art. 860 § 1 k.c. zd. pierwsze, przez umowę spółki wspólnicy zobowiązują się dążyć do osiągnięcia wspólnego celu gospodarczego przez działanie w sposób oznaczony. Konsekwencją braku podmiotowości spółki cywilnej jest m.in. to, że stroną zawieranych umów, podmiotem praw

i obowiązków, stroną postępowań sądowych czy administracyjnych są wszyscy wspólnicy,

a nie spółka, natomiast za zobowiązania spółki odpowiadają solidarnie wspólnicy. W świetle art. 4 ust.1 ustawy z 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej za przedsiębiorcę nie może być uznawana jednostka organizacyjna niemająca osobowości prawnej. Przedsiębiorcą w rozumieniu tego przepisu jest osoba fizyczna, osoba prawna oraz niemająca osobowości prawnej spółka prawa handlowego, która zawodowo we własnym imieniu podejmuje i wykonuje działalność gospodarczą. Za przedsiębiorców uznaje się wspólników spółki cywilnej w zakresie wykonywanej przez nich działalności gospodarczej. Podmiotami praw i obowiązków spółki są wszyscy wspólnicy łącznie i to oni są „zbiorowym” pracodawcą dla zatrudnionych pracowników. (...) spółki cywilnej są więc solidarnie płatnikiem składek na ubezpieczenie społeczne pracownika.

Reasumując w sprawach dotyczących podlegania ubezpieczeniom społecznym przez ubezpieczonych zatrudnionych w spółce cywilnej, strona będąca płatnikiem składek na te ubezpieczenie musi być reprezentowana przez wszystkich wspólników w okresie objętym sporem. Podejmowane w sprawie czynności procesowe mają bowiem podstawowe znaczenie dla wszystkich wspólników spółki cywilnej, gdyż wynik sporu może prowadzić do powstania po ich stronie solidarnej odpowiedzialności za zobowiązania wobec organu rentowego.

Jednakże, nawet gdyby uznać, że decyzje zostały przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych wydane w sposób prawidłowy to i tak w okolicznościach faktycznych niniejszej sprawy odwołania zasługiwałyby na uwzględnienie

Spór w rozpatrywanej sprawie dotyczył kwestii podlegania ubezpieczeniom społecznym oraz podstawy wymiaru składek ubezpieczonych M. S. i P. W.

z tytułu wykonywania umów zlecenia zawartych z Agencją Ochrony Osób i Mienia (...) s.c. oraz (...) Organizacji (...) R. S. (1). Na skutek przeprowadzonej przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. kontroli wymienionych wyżej płatników składek stwierdzono, że przychód osiągnięty przez ubezpieczonych z tytułu wykonywania pracy na podstawie umów zlecenia zawartych (...) stanowi dla (...) s.c. podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalno-rentowe, chorobowe, wypadkowe i zdrowotne za okresy i w kwotach szczegółowo opisanych w kontrolowanych decyzjach. Organ rentowy przyjął, że umowy cywilnoprawne zawierane z ubezpieczonymi przez (...) s.c. oraz przez (...) obejmowały w istocie jeden stosunek zobowiązaniowy, co w świetle art. 9 ust. 2 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych należy traktować jako obejście prawa w rozumieniu art. 58 § 1 k.c., a dokładniej jako pozorację zbiegu tytułów ubezpieczenia skutkującą obniżeniem kosztów związanych

z opłacaniem składek na ubezpieczenie społeczne i uniknięcie „oskładkowania” drugiej

z umów, opiekującej na kwotę wyższą. W związku z tym, w oparciu o poczynione w trakcie kontroli ustalenia, organ rentowy przyjął, że podstawowym podmiotem zatrudniającym zleceniobiorców była Agencja Ochrony Osób i Mienia (...) s.c., która powinna naliczyć należne składki, przyjmując do podstawy wymiaru łączny dochód z obu umów zlecenia rozdzielonych wyłącznie formalnie.

Zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 300), obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym podlegają, z zastrzeżeniem art. 8 i 9, osoby fizyczne,

które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej są osobami wykonującymi pracę na podstawie umowy agencyjnej lub umowy zlecenia albo innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia, zwanymi dalej „zleceniobiorcami”, oraz osobami z nimi współpracującymi, z zastrzeżeniem ust. 4.

Zasady ustalania podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe określone są w art. 18 ust. 1 u.s.u.s., który stanowi, że podstawę wymiaru składek

na ubezpieczenie emerytalne i rentowe ubezpieczonych wymienionych w art. 6 ust. 1 pkt

1-3 i pkt 18a u.s.u.s. stanowi przychód o którym mowa w art. 4 pkt 9 i 10 u.s.u.s.

Natomiast art. 18 ust. 3 u.s.u.s. stwarza obowiązek ustalenia podstawy wymiaru składek zgodnie z art. 18 ust. 1 u.s.u.s. wobec zleceniobiorców, jeżeli w umowie zlecenia określono odpłatność za jej wykonanie kwotowo, w kwotowej stawce godzinowej lub akordowej albo prowizyjnie. Z kolei zgodnie z art. 12 ust. 1 u.s.u.s., ubezpieczeniu wypadkowemu podlegają osoby podlegające ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym. Przepis art. 13 pkt 2 u.s.u.s. stanowi, że obowiązek ubezpieczeń zleceniobiorcy istnieje od dnia oznaczonego w umowie jako dzień rozpoczęcia jej wykonywania do dnia rozwiązania lub wygaśnięcia umowy.

W myśl art. 20 ust. 1 ww. ustawy podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie chorobowe

i ubezpieczenie wypadkowe stanowi podstawa wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe.

Dodatkowo należy zwrócić uwagę, że wobec treści art. 36 ust. 1, ust. 2 i ust. 4 ww. ustawy każda osoba objęta obowiązkowo ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi podlega zgłoszeniu do ubezpieczeń społecznych. Obowiązek zgłoszenia do ubezpieczeń społecznych osób określonych w art. 6 ust. 1 pkt 4 należy do płatnika składek. Zgłoszeń, o których mowa w ust. 2 i 3, dokonuje się w terminie 7 dni od daty powstania obowiązku ubezpieczenia. Przepisy ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych określają również sytuację, w której dana osoba legitymuje się kilkoma tytułami ubezpieczenia, a więc sytuację tzw. zbiegu tytułów ubezpieczenia. W myśl art. 9 ust. 2 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych,

w brzmieniu obowiązującym w okresie objętym kontrolą, osoba spełniająca warunki

do objęcia obowiązkowo ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi z kilku tytułów,

o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 2, 4-6 i 10 – a więc również z tytułu umowy zlecenia – podlega obowiązkowo ubezpieczeniom z tytułu tej umowy zlecenia, która została zawarta najwcześniej. Może ona jednak dobrowolnie, na swój wniosek, być objęta ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi także z pozostałych, wszystkich lub wybranych tytułów lub zmienić tytuł ubezpieczeń.

Z treści zacytowanego przepisu wynika, że w przypadku zbiegu kilku tytułów ogólnych obowiązuje zasada pierwszeństwa w czasie, co oznacza, że obowiązek ubezpieczenia istnieje z tego tytułu, który powstał najwcześniej – przy czym możliwa jest zmiana tytułu ubezpieczenia. Już sama treść interpretowanego przepisu, odwołującego się wprost

do art. 6 ust. 1 pkt. 4 u.s.u.s., nie pozostawia wątpliwości, że w zbiegu mogą pozostawać dwie lub więcej umów zlecenia. Wymaga jednak podkreślenia, że zamiarem ustawodawcy było stosowanie instytucji zbiegu tytułów do podlegania ubezpieczeniu społecznemu jedynie wówczas, gdy u danej osoby wystąpi rzeczywisty zbieg tytułów do podlegania ubezpieczeniu społecznemu, nie zaś wtedy, gdy ubezpieczony w sposób sztuczny i nienaturalny doprowadza do wytworzenia takiego zbiegu, wyłącznie na użytek skorzystania ze swoistego ustawowego dobrodziejstwa przewidzianego w przepisie art. 9 ust. 2 u.s.u.s. Wiąże się to z tym,

że podleganie ubezpieczeniom społecznym z określonych tytułów, a w konsekwencji również podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne, wynikają z rzeczywistego stanu

i sposobu wykonywania zatrudnienia, a nie z samego faktu sporządzenia umowy w określony sposób. Objęcie obowiązków wykonywanych w tym samym miejscu, w tym samym czasie

i na rzecz tej samej osoby dwoma umowami zlecenia nie przesądza, iż mamy do czynienia

z dwoma stosunkami zobowiązaniowymi. Zredagowanie dwóch umów zlecenia obejmujących w istocie jeden stosunek zobowiązaniowy i wskazanie jako tytułu do objęcia ubezpieczeniami społecznymi tylko jednej z nich należy traktować, w świetle art. 9 ust. 2 u.s.u.s. jako obejście prawa w rozumieniu art. 58 § 1 k.c., którego celem jest pozoracja zbiegu tytułów ubezpieczenia społecznego i obniżenie kosztów wynikających z obowiązku odprowadzania składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne (zob. wyroki Sądu Apelacyjnego

w G.: z dnia 11 stycznia 2017 r., III AUa 1415/16; z dnia 15 kwietnia 2016 r.,

III AUa 1014/15; z dnia 11 maja 2012 r., III AUa 908/11). Skoro więc ustawodawca przewidział możliwość stosowania regulacji wynikających z przepisu art. 9 ust. 2 u.s.u.s.,

to niewątpliwie ubezpieczeni mogą z tego rodzaju instytucji korzystać. Jednakże, w świetle całej regulacji ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych i celu, w jakim został utworzony Fundusz Ubezpieczeń Społecznych, trudno uznać, że zamiarem ustawodawcy było utworzenie swoistej furtki do unikania opłacania składek na ubezpieczenie społeczne i kreowania stosunków prawnych, tak by składki były odprowadzane od bardzo niskich kwot, w sytuacji gdy ubezpieczony posiada dwa tytuły do ubezpieczenia. Wprawdzie żaden przepis prawny nie zabrania przedsiębiorcom działań zmierzających do obniżenia kosztów ich działalności, działania te muszą być jednak zgodne z prawem, odpowiadać realnie odmiennym i samodzielnym umowom. W powyższej sytuacji dochodzi natomiast do obejścia art. 9 ust. 2 u.s.u.s. (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 6 sierpnia 2015 r., III AUa 1849/14, LEX nr 1842236; wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 10 stycznia 2019 r., III AUa 651/18).

Wskazać przy tym należy, że zgodnie z art. 58 § 1 k.c. czynność prawna sprzeczna z ustawą albo mająca na celu obejście ustawy jest nieważna, chyba że właściwy przepis przewiduje inny skutek, w szczególności ten, iż na miejsce nieważnych postanowień czynności prawnej wchodzi odpowiednie przepisy ustawy. Czynność prawna mająca

na celu obejście ustawy polega na takim ukształtowaniu jej treści, która z punktu widzenia formalnego (pozornie) nie sprzeciwia się ustawie, ale w rzeczywistości (w znaczeniu materialnym) zmierza do zrealizowania celu, którego osiągnięcie jest przez nią zakazane. Chodzi tu zatem o wywołanie skutku sprzecznego z prawem. Obejście ustawy to zachowanie podmiotu prawa, który napotykając prawny zakaz dokonania określonej czynności prawnej, „obchodzi” go w ten sposób, że dokonuje innej niezakazanej formalnie czynności, w celu osiągnięcia skutku związanego z czynnością zakazaną, a tym samym sprzecznego z prawem (por. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 9 sierpnia 2005 r., III UK 89/05; z dnia 25 listopada 2004 r., I PK 42/04; z dnia 25 stycznia 2005 r., II UK 141/04; z dnia 29 marca 2006 r., II PK 163/05).

Przenosząc powyższe na grunt niniejszej sprawy Sąd Okręgowy stwierdził, że stanowisko Zakładu Ubezpieczeń Społecznych odnośnie pozoracji zbiegu tytułów ubezpieczenia M. S. i P. W. w związku z umowami zlecenia zawieranymi z (...) Organizacji (...) R. S. (1) oraz Agencją Ochrony Osób i Mienia (...) s.c., nie było trafne. W ocenie Sądu zgromadzony w sprawie materiał dowodowy nie dawał jednoznacznych i pewnych podstaw do oceny, że umowy zawierane jednocześnie z ubezpieczonymi przez oba wymienione podmioty miały jedynie charakter formalnego rozłączenia jednego stosunku zobowiązaniowego, zaś celem tego zabiegu było uniknięcie podwójnego „oskładkowania”.

Sąd Okręgowy miał na względzie, że na poparcie stanowiska wyrażonego w zaskarżonych decyzjach Zakład Ubezpieczeń Społecznych przedstawił szereg argumentów, które w ocenie tego organu miały świadczyć o zawieraniu przez (...) s.c. i (...) umów zlecenia z ubezpieczonymi jedynie w celu uniknięcia podwójnego oskładkowania.

Organ rentowy wskazał m. in. na powiązania osobowe między (...) s.c. i (...), dotyczące zwłaszcza osoby zainteresowanego R. S. (1), jak również na identyczny przedmiot działalności obu firm, a także na faktyczną tożsamość miejscową i przedmiotową czynności wykonywanych przez zleceniobiorców na rzecz obu ww. podmiotów oraz na jednolitą strukturę rozliczeń wykonywania obowiązków przez zleceniobiorców, przejawiającą się w wypłacaniu wynagrodzeń przez tę samą osobę.

Z dokonanych w toku postępowania ustaleń wynika, że niewątpliwie istniały pewne powiązania między (...) s.c. oraz (...), w szczególności w kontekście relacji R. S. (1) ze spółką (...) s.c. czy też równoległego zawierania umów zlecenia przez zleceniobiorców obu firm. Mimo tego, uwzględniając całokształt okoliczności sprawy, Sąd nie podzielił oceny ZUS co do wpływu tych powiązań na ocenę stosunków zobowiązaniowych między zleceniobiorcami a ww. podmiotami.

Sąd zważył, że przedmiotem działalności obu spółek było przede wszystkim świadczenie usług ochrony mienia, przy czym działalność ta była realizowana na rzecz innych podmiotów. (...) s.c. skupiała się na ochronie obiektów hotelarskich, natomiast R. S. (1) w ramach swojej działalności świadczył usługi w zakresie dozoru również innych

miejsc, takich jak parkingi, a ponadto wykonywania czynności pomocniczych, takich jak odśnieżanie, sprzątanie, czy zastępowanie pracowników recepcji.

Sąd miał przy tym na względzie, że oba ww. podmioty nie zawarły umowy o współpracy czy o podwykonawstwo. Obie firmy łączyły jedynie pewne relacje osobowe, przejawiające się w wykonywaniu przez R. S. (1) pewnego zakresu czynności na rzecz (...) s.c. na podstawie umowy zawartej odrębnie od prowadzonej przez niego działalności. R. S. (1) był zatrudniony w (...) s.c. na podstawie umowy zlecenie i w tej formie współpracował z tą spółką od stycznia 2006 roku. W późniejszym okresie, na podstawie aneksu do umowy zlecenia, od marca 2012 roku realizował również czynności związane z organizacją, koordynacją i nadzorem pracy w ochranianych obiektach.

R. S. (1) zajmował się również przewożeniem pieniędzy dla zleceniobiorców pracujących w danych obiektach, przy czym przeważnie przekazywał je koordynatorom, którzy następnie wypłacali je zleceniobiorcom w formie zaliczek. Z powyższego wynika,

że o zainteresowany wykonywał niektóre zadania na rzecz (...) s.c., to wzajemna współpraca i realizacja tych czynności odbywała się na podstawie odrębnie zawartej umowy zlecenia między zainteresowanym a (...) s.c. Przedmiotowa umowa została podpisana

z R. S. (1) osobiście, nie zaś z prowadzoną przez niego firmą i w tej też formie zainteresowany realizował powierzone mu w umowie zadania. (...) s.c.

a (...) nie istniała natomiast żadna umowa o współpracy lub o podwykonawstwo czy też innego rodzaju sformalizowany stosunek zobowiązaniowy, w ramach którego jeden

z podmiotów miałby obowiązek odpłatnego realizowania konkretnych czynności na rzecz drugiego. Brak zatem podstaw do stwierdzenia, aby (...) s.c. były powiązane

w sposób formalny czy faktyczny kapitałowo bądź stosunkiem prawnym określającym wzajemne zobowiązania. Na tą okoliczność nie przedstawiono żadnych dowodów ani w toku kontroli płatników składek przeprowadzonej przez organ rentowy, ani w toku niniejszego postępowania. Jednocześnie zarówno W. K. (1), jak i R. S. (1) zaprzeczyli, aby obie firmy były powiązane w inny sposób niż przedstawiony powyżej.

Nie znalazły potwierdzenia również twierdzenia organu rentowego, że R. S. (1)

w (...) s.c. pełni funkcję dyrektora. Powyższe nie wynikało ani z przedłożonych dokumentów, ani z zeznań świadków.

W kontekście powyższego Sąd Okręgowy zwrócił uwagę, że umowy zlecenia zawierane przez ubezpieczonych z (...) s.c. oraz z (...) były w gruncie rzeczy treściowo tożsame. Umowy zostały sporządzane na tych samych szablonach i zawierały

te same postanowienia umowne, w tym w zakresie dotyczącym przedmiotu umowy oraz wzajemnych obowiązków. Każda z umów była też zawierana na czas nieokreślony,

z 2-tygodniowym terminem jej wypowiedzenia przez każdą ze stron. Umowy różniły się

w zasadzie jedynie kwestiami indywidualnymi dla każdego z ubezpieczonych i firm, w tym datą ich zawarcia czy wysokością wynagrodzenia oraz tym, że były podpisywane przez inne osoby w zależności od tego, czy umowa była zawarta z (...) s.c., czy z (...).

Powyższa okoliczność nie ma jednak charakteru decydującego dla oceny, czy proces zawierania przez ubezpieczonych dwóch umów zlecenia – z (...) s.c. i z (...)

miał charakter pozorny. Z jednej strony sam fakt zredagowania odrębnych umów nie przesądza o tym, że rzeczywiście mamy do czynienia z dwoma stosunkami zobowiązaniowymi, podobnie jak połączenie kilku umów w jednym dokumencie nie przesądza o tym, że stanowią one jedną umowę. Podleganie ubezpieczeniom społecznym

z określonych tytułów, a w konsekwencji również podstawa wymiaru składek

na ubezpieczenia społeczne wynikają z rzeczywistego stanu i sposobu wykonywania zatrudnienia, a nie z samego faktu sporządzenia umowy w określony sposób.

Dokument w postaci umowy nie jest niepodważalnym dowodem na to, że osoby go podpisujące, jako strony, faktycznie złożyły niewadliwe oświadczenie woli o treści zapisanej w tym dokumencie (zob. wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 15 kwietnia 2016 r.,

III AUa 1014/15).

W ocenie Sądu na tle zebranego w sprawie materiału dowodowego za nietrafne należało uznać twierdzenia organu rentowego, zgodnie z którymi wszyscy pracownicy podpisywali jednocześnie umowy w obu firmach oraz że zatrudnienie w jednej z firm było uzależnione

od podpisania umowy z drugą firmą. Zarówno świadek A. F., jak i P. M. (2) wskazywali, że wcześniej nawiązali stosunek pracy w (...), a dopiero po miesiącu bądź kilku miesiącach później z (...) s.c. Informacja o tym, że istnieje możliwość zatrudnienia

w (...) s.c. była im przekazywana przez kolegów zatrudnionych w (...), nie zaś jak wskazywał organ rentowy przez R. S. (1). Wszyscy świadkowie zaprzeczyli, że istniała taka zależność pomiędzy pracą w obu firmach, jednocześnie wskazując, że to z ich inicjatywy dochodziło do podpisywania umów zlecenia zarówno z (...) s.c. jak i z (...). Brak również podstaw do uznania, że R. S. (1) miał informować zleceniobiorców podpisującym umowy z (...) o konieczności podpisania umów

z płatnikiem (...) s.c. Świadkowie wprost wskazywali, że żadna z firm nie uzależniała zatrudnienia od zawarcia umowy z drugą firmą.

W ustalonym stanie faktycznym nie znalazły również potwierdzenia formułowane przez organ rentowy tezy, w myśl których zleceniobiorcy (...) s.c. często nie wiedzieli, że wykonują pracę dla dwóch różnych podmiotów. Jak wynika z zeznań przesłuchanych świadków i zainteresowanych zleceniobiorcy ww. firm doskonale zdawali oni sobie sprawę, że pracują na rzecz dwóch odrębnych podmiotów, co wynikało nie tylko z różnej lokalizacji wykonywania usług dla obu zleceniodawców, lecz także z zupełnie innego rodzaju pracy oraz odrębnego rozliczania z każdym z podmiotów. Praca realizowana w ramach umowy zlecenia z (...) s.c. miała dotyczyć wyłącznie ochrony obiektów hotelowych, natomiast czynności wykonywane w ramach zleceń na rzecz (...) obejmowały czynności dozoru oraz

o charakterze porządkowym. Świadkowie podkreślali przy tym, że umowy zlecenie, choć obowiązujące równolegle, dotyczyły w istocie pracy na różnych obiektach. Potrafili wyraźnie odseparować czynności wykonywane na rzecz (...) s.c. (ochrona obiektów hotelowych) od czynności realizowanych na rzecz (...) (odsnieżanie, sprząatanie, dozór). Ponadto zleceniodawcy każdorazowo musieli zmienić odzież, ubranie służbowe, garnitur, koszulę i krawat, w którym świadczyli obowiązki w ramach zlecenia dla (...) s.c. na odzież roboczą, w której świadczyli usługi porządkowe w (...). Świadkowie wskazywali,

że obaj zleceniodawcy zaopatrywali ich w odpowiednią dla danego rodzaju świadczonej pracy odzież służbową z logo (...) bądź napisem ochrona przez (...) s.c. Każdy ze zleceniobiorców był w stanie wyodrębnić również moment rozliczeń z (...) s.c. i (...), podkreślając, że wynagrodzenie z każdej firm przychodziło osobno. Nie znalazło przy tym potwierdzenia, że R. S. (1) dokonywał wypłaty wynagrodzenia z obu stosunków zlecenia. Miało to jedynie charakter sporadyczny, czemu zainteresowany nie zaprzeczył, częściej jednak dochodziło do sytuacji, w której R. S. (1) przywoził wynagrodzenie z tytułu zlecenia spółki (...) s.c. Istotne jest jednak to, że wynikało to z podpisanej między nim, a (...) s.c. umowy zlecenia m. in. dotyczącej nadzoru nad pracownikami tej firmy, o czym była mowa powyżej. Tym niemniej wskazać należy,

że zawsze wynagrodzenie to było wręczane w oddzielnych kopertach szefowi ochrony hotelu bądź dowódcy zmiany zbiorczo, którzy przekazywał je dalej pracownikom, od obydwu zleceniodawców w osobnych kopertach.

Powyższe prowadzi zatem do przyjęcia, że czynności wykonywane przez zleceniobiorców miały odrębny charakter, odbywały się w innych jednostkach czasowych oraz z inną częstotliwością, często w innych lokalizacjach oraz przy użyciu innego rodzaju odzieży roboczej, a przede wszystkim na podstawie innych, odrębnych stosunków zobowiązaniowych, jakie łączyły (...) s.c. oraz (...) z tymi samymi kontrahentami.

W związku z tym umowy zlecenia zawierane przez ubezpieczonych ze współnikami (...) s.c. i (...) stanowiły w istocie odrębne umowy, przewidujące odrębny zakres czynności, a także sposób ich wykonania, nadzoru i wynagradzania.

W konsekwencji powyższego Sąd Okręgowy uznał, że umowy cywilnoprawne zawierane z ubezpieczonymi przez płatników (...) Organizacji (...) R. S. (1) oraz Agencję Ochrony Osób i Mienia (...) s.c. obejmowały w istocie dwa, niezależne stosunki zobowiązaniowe, a tym same nie służyły obejściu prawa, na co wskazywał Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

Uwzględniając powołaną argumentację, Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżone decyzje Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. z dnia 27 czerwca 2017 roku, w sposób wskazany w pkt 1-2 wyroku.

O kosztach zastępstwa procesowego, Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 98 k.p.c., zgodnie z którym strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). W rozpatrywanej sprawie stroną przegrywającą Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W., którą Sąd obciążył z racji tego obowiązkiem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego na rzecz odwołujących. Mając powyższe na uwadze, Sąd Okręgowy na podstawie § 9 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. poz. 1804 oraz z 2016 r. poz. 1667), zmienionego następnie Rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 20 września 2017 r., zasądził od organu rentowego na rzecz odwołujących kwoty po 360 zł (2 x 180,00 zł) tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym zwrotu kosztów zastępstwa procesowego (pkt 3 wyroku).

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć (...)

K.S.